„Narodni list“ izlazi svakoga četvrtka poslje podne.

Cijena mu je na godinu 8 kruna, na seljake 4 krune, pojedini broj 6 helera.

Za inozemstvo plaća se posebice poštarina.

Nijedna uplata ne vriedi ako nije učinjena izravno upravi lista.

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Za oglase plaća se 12 fil. po redku, za više puta po pogodbi.

Oglasi šilju se na uredničtvo lista.

Uredničtvo i uprava lista nalaze se u Voloskom.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Br. 12. Volosko-Opatija, u četvrtak 24. marča 1904. God. IV.

Razpust austrijskog parlamenta?

Na 8. o. mj. sastal se je na novo austrijski parlamenat va Beču. Isti bi imel puno znamenitch stvari odlučit ali delo va parlamente ne gre nikako naprvo radi obstrukcije, koju čine češki zastupnici. Češki narod najme već puno let zahteva, da se va Moravskoj učini jedna česka universa. Nemci za svem tem, da su i va Českoj i va Moravskoj va manjine neće nikako da dopuste, da se Čehom da jedna česka universa va Moravskoj. Austrijska vlada se zna, posluša Nemce i neće nikako, da zadovolji zakonitem i opravdanem željam českega naroda. Zato češki zastupniki va bečkem parlamente nastoje, da obstrukcijom prisile vladu, da poštuje zakonom zajamčenu jednakopravnost sveh narodi va Austrije. Ča je to obstrukcija? U kratko povedano obstrukcija je to, da se ili larmanjem ili prešnemi predlogi, interpelacijami na vladu, dugemi govori brani, da se va parlamentu razpravlja i zaključuje o zakonih, koje vlada parlamentu predlaže. Češki zastupnici služe se sada va bečkem parlamente obstrukcijom, da na takav način prisile vladu, da njim da ono ča njim po zakonu gre i ča Nemci već davno imaju. Radi te obstrukcije českeh zastupniki je ministar-predsednik Körber va velikoj neprilike. Ako zadovolji Čehe ozlovoljit će Nemce pak će ovi delat obstrukciju, ako ne zadovolji Čehe će ovi obstrukcijom branit svako delovanje parlamenta. Ča dakle učinit? Govori se, da je ministar-predsednik Dr. Körber čvrsto odlučil razpustit odmah iza Vazma parlamenat i provest nove izbore. Körber se najme nada, da bi po novemi izbori prišli va parlamenat ljudi, ki nebi bili već tako oštri jedan proti drugemu kako su današnji zastupniki navlastito Čehi i Nemci. Kako se iz ovega vidi, sva je prilika, da ćemo brzo imat nove izbore za bečki parlament. Kako je poznato šilje Istra va Beč pet zastupniki. Za svem tem, da je v Istre dva treta dela ljudi našega roda i jezika a samo jedan treti del Talijani, vendar imaju istarski Talijani va Beču četiri deputata a mi samo jednega. To je donekle krivnja nepravednega izbornega zakona a donekle i našega naroda samega, ki radi nepoznatega uzroka voli birat va bečki parlamenat tujega nepoznatega Talijana, nego poznatega domaćega vrednega čoveka, ki ima samo ta greh, da ni zatajil majčino mleko nego se priznava onim ča je najme: istarskim Hrvatom. Ako nas znaki ne varaju imat ćemo doskora nove izbore za Beč. Dobro bi bilo da se naša stranka već sada počme ozbiljno pripravljat za te izbore, da nas nezateču nepripravne. Sramotno je upravo za svakega Slovenca Istre, da je za zastupnika pete kurije v Istre bil leta 1901. zibran Talijan Dr. Bennati, za svem tem, da je većina istarskega puka hrvatsko-slovenskoga roda. To moremo zahvalit izdajicam iz Rukavca, Veprinca, Lovrana i Moščenic. Pfui! Sram ih bilo! Kad bi barem ta Bennati bil u to vreme ča je zastupnik pete kurije učinil za Istru i njezin puk najmanju stvar. Njemu je jedina briga talijanska universa va Trstu, talijanske tabele na železnicah, talijanski jezik va školah, crkvah i uredih u obće pak samo talijanstvo Istre kako da smo v Istre sve sami Kalabrezi. Dokle se Dr. Bennati va bečkem parlamente brine samo per l' italianità dell' Istria“ naš zastupnik Spinčić i javno va parlamentu i tajno iza kulisa nenmorno dela i nastoji za dobrobit i korist istarskega puka. Nego o tem drugi put.

Pomirenje med Slaveni i Talijani.

Kako smo već jedanput pisali va „Narodnem liste“ počeli su nekoji pošteni i pametni Talijani iz kraljevine Italije, a na čelu njim general Riccioti Garibaldi, mislet na to, da bi najbolje bilo, da se slože svi Talijani svemi južnemi Slaveni a proti oholemu Nemcu, ki bi htel već celemu svetu zapovedat. Za reč istinu, nemšku oholiju i prepotenciju nemore se već ni trpet. Pride ti k nam Bog zna s kuda gol i bos kako „armerajzner“ pak se puli naš okoži a onputa počme zapovedat kako da je on gospodar a svi drugi da su mu hlapci. Ako ne verujete povedet ću vam ovu: Dokle je još bil va Moščenicah za plovana pokojni don Marino-Šumberac Šote prišal je jedan dan va Moščenice jedan Nemac iz Opatije. Pita jednega Moščeničana neč nemški, pita drugega nijedan ga ne razume. Nameri se na plovana pak se počme na njega grdo jadit: „Čujete vi gospodine plovane, kakovi su to ovde ljudi, ki ne razumeju nemački?“ A pok. Šote pogleda ga onako oštro, pak mu odgovori: Čudim se Vašoj bezobraznosti. Ča bi te vi meni rekal, da pridem va Berlin pak da zahtevam, da svaki čovek va Berline razume i govori hrvatski?“ Se zna, da je Nemac na te besedi stavil rep med noge pak šal odkuda je i prišal.

Austrijski Talijani već dugo vremena pitaju, da njim Austrijska vlada da jednu talijansku universu va Trstu. Ovi dni je Austrijska vlada odlučila, da će Talijanom dat universu ale ne va Trstu nego va Roveretu va Tirolu. Čim se je to doznalo, počeli su Nemci proti temu larmat a Talijani su protestirali, da se neće njihova universa otvorit va Trstu, kade misle oni, da bi najbolje bilo. Nemški študenti po sveh universah a i va Beču su držali skupščine proti talijanskoj universe. Isto tako su i talijanski študenti va Beču i druguda držali skupščine proti temu, da njim se ne da universa va Trstu nego va Roveretu. Prilikom tih skupščina prišlo je na bečkoj universe do tučnjave med nemškemi i talijanskemi študenti. Neki od oveh po koridoreh bečke universe govorili su talijanski a neki su ih nemški študenti čuli i počeli zajedno tać (Lepa nemška kultura!) Radi tega su se digli svi talijanski študenti, da se prinuže kod rektora universe va Beču. Nego rektor profesor Erchenich dal je Nemcem pravo. Usled tega složili su se talijanski študenti s hrvatskemi, českemi, slovenskemi, rumunjskemi i svi složno šli na universu, da zahtevaju od rektora poštovanje zakona i svoje osobne slobode. Na universi dočekali su ih Nemci, nastala je tučnjava, kod koje je bilo puno ranjenih. To je prisililo sve nenjemačke

Podlistak.

Na policiji.*

Šaloigra u jednom činu.

Po njemačkom izkalupio ju V. R.

Uredovna soba. U prikrajku pisaći stol.

Osobe:

Komesar, Podvornik, Jure Frkatica.

Prizor prvi.

Komesar i podvornik.

Komesar: (Šeće, pak sjedne za pisaći stol; prebira spise.)

Podvornik: (Uđje) Her komisar, melde horzamst, das ajne parti im sala fir zi ist.

Komisar: Lasens ajntreten.

Podvornik: (Okrene se k vratima): Kume, da hote unutar! (Izadje.)

Prizor drugi.

Komesar i Jure.

Jure: (Ulazi bojazljivo) Her,. . her,. . her . . ich bin gekumen.

Kom.: (Uredjuje spise, kao da nije čuo.)

Jure: (Stupi bliže) Već sam meldal, da sam evdè.

Kom.: Topro, topro, kako vas svala? (Uredjuje).

Jure: Kako me zvalà? . . . Ja, ja! . . . Kadà sam se odputil semo, mi je žena s skoda zakričala: mrcina stara, da te nebi vrag otental poć v oštariju.

Kom.: Ja pitala, kako vi svala. (Kaže u njega).

Jure: Ča morda, kako se ja zovem?

Kom.: Ja, ja!

Jure: A tako ši tako. Ja se zovem Jure, Zvane.

Kom.: (Piše) Presime?

Jure: Jure Frkatica.

Kom.: Vergatisa?

Jure: Ne Vergatisa, ne, lego Frkatica.

Kom.: Topro, topro! (Piše.)

Jure: Ja pobognji. Lego moj otac je imel vraga i dva teh Frkatic, ma da njim pravu istinu rečem, manè j' najvolel, aš mi je vavek govoril, da se pasem za sohi. A na slavu božju! I sohi su za nekega storene.

Kom.: Vi se svala Jure?

Jure: Ši i ne! kako se pravo za pravo stvar zame. Da njim pravu istinu rečem, ja ni sam pravo neznam, ako se zovem Jure al Zvane.

Kom.: Kako nebi snala?

Jure: Ki? Ča moja mat?

Kom.: Ne! — Ona!

Jure: A, moja ženićina? Ona hudobina, stran svetega krstà, kega na sebè nosi. (Križa se).

Kom.: Ne! — Ona! (Kaže u njega.)

Jure: A ča jas?

Kom.: Ja, ja!

Jure: Ma prosim ferlabnost njihega svetlega obraza za par besed, pak ću njim sve dopovedet. S oprošćenjem govoreć, ja sam se rodil kako dvojak. Mi Frkatice smo sve po dva na svet prihajali, kako kada gre prašišijon s crekvi. Kada su mane i brata krstili, dali su jenemu od nas ime Jure, a drugemu Zvane. Lego da znaju, ta dan je bila zimà, kako da se si vrazi žene. Bogme je bila sakrabojska zimà, da se je i danas spamećujem. Gospodin plovan, Bog njim daj lahko dušè, su rekli, kada su nas kratili, da je pala zima na sedmi stupanj, ale bimo mi rekli skalin . . . .

Kom.: Vajter, vajter . . .

Jure: Onput su nas, da mi jè prostite, doma nesli, pak ne budi Bogu po nose, jedan se je od nas dveh po pute smrznul. Sada, da te mi valje stavit glavu na cok, ne bim njim mogal reć, ako sam se smrznul ja, al pak moj brat.

Kom.: To ne spadalo ovamo.

Jure: Onput neka pišu kako znaju!

Kom.: Ne brbljala — držala trubac!

Jure: Vraga sam ja bratu držal trubac, kad su mi bile ručice pofašane.

Kom.: Ruik! . . . Rodjena?

Jure: Ki, ča moja mat?

Kom.: Dumkopf! Ona, ona! (Kaže u njega).

Jure: A ča jas?

Kom.: Ja, ja.

Jure: (Šuti.)

Kom.: No, goforila?

Jure: Ter su mi rekli, da neka ne brbljem, pak zato mučim.

Kom.: Petàk!

Jure: Ča petàk? Ja sam se pobognji rodil sobotu, a ne petak.

Kom.: Ona morala goforiti, kaj ja pitala, ili išla van.

Jure: Prosim proščenja njihega svetlega obraza, neka se ne jade, pak neka me još jedanput pitaju.

Kom.: Rodjena?

Jure: Param da ja, aš po svetega Kirina nisam z neba pal.

*) Ova igrica predstavljala se više puta u Kastavkoj čitaonici uz silni smijeh slušateljstva. (Jure valja da bude star čovjek, prilično zafrknute pameti.)

242

študente na bečkoj universe, da su se složili proti Nemcem. Držale su se skupščine, na kojeh su Talijani, Hrvati, Slovenci, Čehi, Poljaci, Rusi i Rumunjci odlučili složno branit se proti bahatemu i oholemu Nemcu. Slaveni su obećali Talijanom a ovi Slavenom pomoć u svem i svačem proti Nemcem. Kod pogovaranja za složni rad med Talijani i Slaveni govorili su i talijanski študenti iz Istre. Dočim su svi drugi talijanski študenti bili baš oduševljeni za slogu med Talijani i Slaveni, istarski Talijani su bili proti temu. A zač? Zato jerbo istarski Talijani dobro znaju, da se njihovo gospodstvo v Istre temelji na nepravice, na gazenju zakona, na brutalnoj sile i da bi to njihovo gospodstvo v Istre prestalo onaj čas kad bi se odlučilo, da ima vredit v Istre jednako pravo za sve za Talijane i za Hrvate. Toga istarski Talijani neće, oni će, da budu oni gazde a mi ki nismo Talijani, da budemo hlapci. Ne bu nič. To će poć tako naprvo dok se naš narod posvema probudi a onputa će se najedanput sve promenit. Neće bit ni hlapca ni gospodara nego ćemo bit svi jednaki Talijani i Hrvati.

Nadamo se i temu, da će naše istarske Talijane pameti navadit njihova braća iz Italije, koji su prama nam Hrvatom malo pravedneji. Tem toga znamo, da smo mi Hrvati i Slovenci v Istre i Primorju pripravni na pravedan mir s našemi Talijani, al da ovi neće da znaju za takov pravedan mir. Naši Talijani hoće samo, da budemo mi njihovi „ščavi". Mi ćemo pak radje svi umret nego bit ičiji „ščavi" a najmanje talijanski.

Domaće vjesti.

Hrvatska pučka škola u Voloskom. Poznato je čitateljem „Narodnoga lista", da se mi borimo već od leta 1897. da dobijemo na Voloskom jednu javnu pučku školu sa hrvatskim naukovnim jezikom. Osamdeset dece hrvatskeh roditelji na Voloskom nima ni škole ni učitelja, trideset doklaćene talijanske djece ima u Voloskom svoju talijansku školu i dve učiteljske sile! To je tako zvana talijanska pravica v Istre. Leta 1901. je ipak cesarska vlada odlučila, da se i za te Hrvate učini jedna škola na Voloskem. Nego proti temu su Talijani rekurili va Beč. Ovi dni došla je iz Beča odluka, da se na Voloskom mora valje odpret hrvatska pučka škola. Radi tega će jedna učiteljska sila na talijanskoj pučkoj školi odpast. Govori se, da će učitelj Pegan bit premješćen u Lovran a učiteljica Tomašić, da će preuzet sama talijansku školu. Jednu godinu borbe htjelo se dok smo došli do jedne škole!

Novačenje ili leva bit će ovo leto na Voloskom 8., 9., 11. i 12. aprila; u Labinju 5. i 6. aprila; u Kopru 22., 23., 25., 26. i 27. aprila; u Piranu 29. i 30. aprila; u Rovinju 28. marča; u Puli 21., 22., 23., 24. i 26. marča. U drugim mjestima Istre se je novačenje već obavilo.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila i Metoda u Kastvu, obdržavati će u nedelju, dne 27. t. mj. svoju redovitu godišnju skupštinu. Umoljava se ovime cienjene članice, da u čim većem broju pohrle rečenog dana u 4 sata poslije podne u „Narodni dom".

Bersečki kukolj. Brsečani pokazali su se i ov put, kako i vavek baš po junački. Ali kako va svakoj pšenice ima i kukolja, tako se je i mej njimi našal nekakav propalica — izdajica Andre Hrelja-Lučić. Tega je talijanska stranka zela va komisjon i s njegovun pomočun odbila preko 20 bersečkeh glasi. Kad je svršil izbor hteli su tega junaka naši izbornici, a na čelu im Brsečani, malo pozdravit. Poredali su se pred „Stražnicu" a dva od njih stavili su se na vrata. Slavni Lučić opazil je ča ga čeka pak ni otel poć ća, dokle nisu šli komisar, potešta i drugi od komisjona. Kad su oni šli ča ni mogal ni on od manje storit. Klobuk je navukal na oče, kako oni Briganti z Kalabrije i otputil se. Oni dva, ki su na vratih stali pozdravili su ga sa „Zdravo izdajica!" a drugi, ki su va rede stali svi kako jedan dignuli su klobuke i počeli vikat: „Živio brsečki Kafula!", „Živio izdajica!" i s takovim i sličnim povicima odpratili su ga do Karline oštarije.

Ženska podružnica sv. Cirila i Metoda u Poljanama. U nedelju, dne 27. marča 1904. točno na $4^1/_4$ sati zapôdne biti će redovita glavna skupština na Veprincu, u staroj kući plovanskoj, ovim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsjednice; 2. Izvješće tajnice; 3. Izvješće blagajnice; 4. Izbor novog odbora; 5. Slučajnosti.

Učka prez suca. Talijanska stranka stavila je za suca va prvem tele Jureta Brubnjak i Franeta Sandalj. Prvega za selo Učku a drugega za Obrš. Buduć je va prvem tele dobila naša stranka, ostala su sela Učka i Obrš prez suca. Kad su svršili izbori za prvo telo bilo je va grade nekoliko Učkari, ki su se prodali za pol litri i porcion bakalara, pak su ih neki naši pitali, kade njin je sudac. Oni su brižni odgovorili, da gredu pitat poteštu. I bogme šli su tamo pred komisjon pitat, da oni te imet Jureta suca va Učke. Svi su se nasmeli a potešta njin reče, da sada je već prekasno, aš da je Pilat rekal: „Ča j' pisano, pisano je!" Svi ki su okole stali smeli su se i rugali Učkarom a govorili su, da Učkari sada suca mese od snega.

Veprinačko družtvo za štednju i zajmove obdržavati će dne 27. marča u 5 sati poslje podne u družtvenim prostorijama svoju prvu glavnu skupštinu sa običnim dnevnim redom. Pozivlju se na tu skupštinu svi zadrugari i prijatelji družtva.

Marko Neutral. Na dan izbora za drugo telo va Mošćenicah bil je celo vreme od prilike jedno četire ure va „Stražnice" blizu komisjona Marko z Dragi, ki je vavek govoril, da je „neutral". Kad se je već bil štufal tamo stat, počel je neč talijanski brbljat, ča ni stalo ni leglo, tako da su se svi okolo morali smet njegovoj nemotarije. Verujte mi, da se ni nijedan tako osramotil kako on, nego ni ni čudo, aš njemu jako „nervozo" škodi. Kad je taj gospodin videl, da neki od naših stoje onde blizu komisjona i da imaju listu v ruke va ku notevaju sve nepravice, ke se delaju, mislel je, da bi mogal i on čagodar notevat pak je stegnul žepa jedan bokunić karti i lapiš pak je počel neč notevat justo onako, kako jedanput na „Base" va Novajorke.

Tast Afrikana Kafule. Kafula ima va Drage tasta, ki je drugačije dobar i pametan čovek, ma ima ta fal, da mu zet zapoveda. To se je najbolje videlo na dan izbori. On je pred nekoliko let zgubil sina, mladića, pak se je zavečal, da neće nikad poć va grad, dokle ga mrtvega ne nesu. I za istinu držal se je tega zaveta do izbori. Buduć je imel glas va prvem tele — ne znam ni sam kako — Kafula je imel takovu moć nad njim, da ga je zivukal va grad, te je tako prekršil zavet i pozabil na sina, ki mu tamo pul sv. Bartula počiva. Dobro je storil on čovek, ki ga je pošiljal neka gre malo na cimiter pogjedat litrat od svojega sina!

Tovarsko meso va Mošćenicah. Kad je i ta Marko na večer doma prišal, počel je kričat neč po talijanski, kako da mu je, Bog nas očuvaj, z van pameti prišlo, tako da su se svi čudili, ki su ga čuli. Svi su pitali, ča mu je to prišlo? Neki su govorili, da je pijan, neki da ga je „nervozo" čapalo, neki, da je od takove raci i tako napred a jedan je pak rekal: „Bože moj ča se čudite, ča ne znate, da su va grade puli Karli jili gulaš od tovarskega mesa, a tovarsko meso jako naškodi pak je i njega to smutilo! Svi su se počeli smet i svakemu je bilo razumljivo zač je Marko onako vapil.

Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru darovao je dne 19. o. mj. gosp. Dinko Spinčić u Mihotićih 40 filira u ime globe, što se je u njegovoj krčmi našla jedna kutijica ne družbinih žigica. Da nadoknade družbi gubitak, nastao njoj radi toga, darovaše gg. Mate Kundić, Perman Rudolf, Dr. Poščić po 40 filira, a gosp. Radović Ivan iz Sušaka 1 krunu, ukupno sakupljeno tom prigodom K. 2·60.

Neka znadu naši narodnjaci po Istri. Donašamo ovde imena oneh Učkari, občinari Mošćeničkeh, ki su kod zadnjeh občinskeh izbori dali našim tvrdu veru, da će poć glasovat z našemi a kad tamo glasovali su s Kalabrezi. To su sledeći junaci: Jure Brubnjak od Martina br. 124, Saler Baštian Mulac br. 129, Stenta Josip br. 125, Brubnjak Anton p. Jureta-Ivanac br. 119, Brubnjak Josip od Martina br. 118, Anton Brubnjak p. Matela Pacić br. 114, Brubnjak Ivan od Franeta Vučić br. 128, Mate Brubnjak Pačić Šćace br. 117, Petar Brubnjak od Andrije br. 115 svi iz Male Učke (Draga).

Mjestne vjesti.

Sv. potvrda ili berma dieliti će se u Voloskom druge nedelje iza Vazma t. j. 17. aprila 1904.

Iz sjednice občinskega zastupstva u Voloskom. Občinsko zastupstvo u Voloskom obdržavalo je dne 17. o. mj. pod predsjedanjem načelnika gosp. Dr. Stangera sjednicu, na kojoj se je medju ostalim stvarima zaključilo kupiti od tvrdke baron Schwarz u Beču nacrte ili plane i troškovnike za novu kanalizaciju u lječilištu Opatija će razpisati natječaj za izvršenje te kanalizacije. Tim je učinjen odlučni korak za riešenje toga vrlo važnoga pitanja. Nadalje zaključilo se je na istoj sjednici predložiti ministarstvu bogoštovja i nastave, pravila i učevnu osnovu za jednu občinsku trgovačku nastavnu školu u Opatiji. U toj školi učila bi djeca obojega spola, koja su već svršila pučku školu, predmete koji su za trgovačku izobrazbu potrebiti. Sve takove škole u Austriji uživaju podporu od države pak bi sigurno i ovoj vlada dala znatnu podporu. Na istoj sjednici zaključilo se je takodjer razširiti put, koji od barakule vodi do crkve sv. Roka u Voloskom.

Prva kazališna predstava glazbeno-dramatičkog družtva u Voloskom. Kako smo u zadnjem broju „Narodnog lista" najavili, priredilo je Volosko glazbeno-dramatično družtvo u subotu, dne 19. o. mj. u „Narodnom domu" svoju prvu kazališnu predstavu. Predstavljala se Molierova komedija: „Umišljeni bolestnik". Na predstavu došlo je mnogo i otmenih gostova, tako da je bila prostrana dvorana „Narodnog doma" dubkom puna. Osobito nas je razveselilo što smo te večeri imali u svojoj sredini mnogo čeških gostova iz Opatije. Što se predstavljanja komedije same tiče moramo reći, da je bilo izvršeno jako točno i baš umjetnički. Izim malih nedostataka, koji se kod predstava diletanta svudá i svagda opažaju, bilo je izvršenje igre baš savršeno, što su priznali nekoji, koji se u te stvari dobro razumiju. Glavnu ulogu umišljenoga bolestnika Argana odigrao je gosp. Ante R y š l a v i baš majstorski. Gospodjica Antica T o m i č i ć igrala je ulogu sobarice Toinette te je tu svoju ulogu odigrala na udivljenje publike. Gospodjica Anka S t a n g e r kao Angelika bijaše prava umjetnica. Svaku hvalu zasluže takodjer gospodjice Slava V e č e r i n a kao Bellina Arganova žena) i Marija S t a n g e r (kao Angelkina sestra), te gospoda Ernest B a š a, A. K r u l č i ć (kao Kleant), Petar R u b i n i ć i Vjekoslav R a j č i ć. Čuli smo od nekojih prisutnih stranih gostova, da njim se je pričinjalo kao da su u kakovom velikom kazalištu. Mi nemožemo nego biti zahvalni našim vrednim diletantima, što su nam priredili tako ugodnu večer, te ih želimo doskora vidjet opet na pozornici. Samo složno i uztrajno pak ćemo sigurno napredovati! I materijalni uspjeh ove zabave bijaše jako povoljan. Iza predstave sakupili se skoro svi, koji su istoj prisustvovali u restauraciji „Narodnog doma" gdje su se uz pjevanje i razgovor pozabavili sve do 2 sata po ponoći.

Razpisana učiteljska mesta u Voloskom kotaru. U ovom kotaru razpisana su sliedeća mesta: III. reda na hrvatskom odielu u Lovranu, te podučiteljice u sv. Mateju i Rukavcu. Zatim ona učitelja voditelja u Tatrah, Slivju, Brezovici i Pasjaku.

Za ove natječaje doznali smo preko prijatelja, pak nebi mi imali izmedju častnog učiteljstva toliko čitatelje, mi ne bi 'ih sigurno za volju carske oblasti objelodanili. Ovom zgodom spomenut ćemo samo dvie tri k najnovijoj metodi, po kojoj se razpisuje učiteljska mesta u Istri.

Prije, dok su morale za interesovane občine plaćati uvršćenje natječaja na pojedina učiteljska mjesta, uvršćivale su ih carske oblasti u javne novine, što je bilo sasma u redu. Od kada pako moraju snašati ove troškove carske školske oblasti, osvojile su iste drugu metodu razpisa natječaja, t. j. sada razpisuju natječaje litografiranimi cirkulari, koje onda šilju širom Istre na razna kotarska i mjestna školska vieća, koja onda svojim putem obznane o tom podredjeno si učiteljstvo.

Ovakov postupak je manjkav. Manjkav je stoga, jer u velikih praznicih, kad se učiteljstvo razbeži svojim kućam, često ne saznade za ove cirkulare. Drugo je opet, obzirom na slavenske škole, da za razpise natječaja veoma težko ili nikaka ne doznaju slovenski učitelji, koji bi možda kompetirali, iz Kranjske i Goričke. Baš radi toga mnogo mjesto uz ponovni natječaj ostaje nepopunjeno ili se ga za silu bud kako popuni. A to sve za ciglih nekoliko kruna.

Kotarska Gospodarska zadruga Volosko Opatija pozivlje članove, neka do 25. t. mj. prijave potrebu sumpora i modre galice. Sumpor će se davati po K 16·50, 14·90 i 14·20 po 100 kg polag finoće, koju tko želi. Obakreni sumpor iliti sumpor pomiešan sa 3% modre galice stoji K 1·80 više po kvintalu. Preporuča se uporaba obakrenoga sumpora za prvu ruku, jer se tim obrani i grozd od peronospore. Mnogi, koji ga lani nisu rabili imali su liepe zelene loze, a grozde osušene od peronospore.

Modra galica najfinija prodavati će se po K 54 po 100 kg. Povrh toga platiti će se samo vožnja.

Kom.: A gdje rodila?

Jure: Kade me je mat rodila?

Kom.: Ne, ne, gdje ona rodila? (Kaže u njega.)

Jure: Ča jas?

Kom.: Ja, ja?

Jure: (Tiho) Vraga sam ja rodil! (Glasno) Morda me misle pitat, kade sam se rodil?

Kom.: Ja, ja!

Jure: A tako ši tako. Rodil sam se va Briškuljićevem skadnje.

Kom.: A kade to skadnje?

Jure: Tamo zdola cesarske cesti, kade je bila pul onega kocà ona murva, ku je lane strel razfrakašala.

Kom.: Na koja sela?

Jure: A va našem sele, pul Kablari.

Kom.: Imala roditelja?

Jure: Moral sam jih imet, drugačije nebi me ni bilo na svete. Imel sam jenu mater i jenega oca, Bog jih pomiluj! Mat je bila ženska, pak je umrla prez pištamenta, a otac je živel do svoje smrti i ontrat je i on nebog umrl.

Kom.: A stari?

Jure: Ča ja, al moj pokojni otac?

Kom.: Ona, ona! (Kaže u njega.)

Jure: Pred tri leta sam imel četrdeset let, a sada o Lucijine ću imet četrdeset i jenò.

Kom.: Kako bilo to pravo?

Jure: Ma je. Dva leta sam bil va Merikah, dunke va tujem pajiže; pak kako ne valjaju pul nas amerikanski soldi, to će reć, od tujega pajiža, tako ne valjalu param ni moja amerikanska leta.

(Nastavak sliedi.)

Sjećajte se istarske družbe sv. Cirila i Metoda!

Misli.

I.

Što misli mlada djevojka:

1. Da je ona najljepša djevojka;
2. Da bi svi mužkarci za njom ludovali, kad bi to samo htjela;
3. Da su sve njezine prijateljice nenavidne na njezinu ljepotu;
4. Da je Petar ljutit, što ona Pavla rado gleda;
5. Da je Marko u nju kao mačak zaljubljen;
6. Da je ona medju svojim prijateljicama najmladja;
7. Da imadu druge djevojke više „falsega“ na sebi nego ona,
8. Da nijednoj nepristaje klobuk tako lijepo kao njoj;
9. Da će se najsretnije udati;
10. Da bi se radje udala danas nego sutra.

II.

Što misli stara djevojka:

1. Da se je mogla više puta udati, ali da nije htjela;
2. Da su se radi nje barem sto puta mladići potukli;
3. Da su sada mlade djevojke razuzdanije nego je ona jednom bila;
4. Da nema pametnije djevojke od nje;
5. Da njoj ljepše pristaje odijelo najnovije mode, nego li curici od šestnajst godina;
6. Da se je već zaboravilo na „tombulu“, što ju je možda u mladosti počinila;
7. Da mužkarci još za njom luduju;
8. Da jošte nije ružna;
9. Da ima još djevojka starijih od nje;
10. Da bi se odmah udala, samo da tko dodje.

III.

Što misli udata žena:

1. Da je bila u osamnajstoj godini veoma lijepa djevojka;
2. Da je imala mnogo prosaca, ili barem da ih je mogla mnogo imati, kad bi bila htjela;
3. Da su sve njezine prijateljice starije, nego tvrde;
4. Da ima veoma dobro srce;
5. Da ljudi o ljepoti Lukrecije ili Euselije pretjeruju;
6. Da je njezina tašća najgora žena na svijetu;
7. Da bi njezin suprug najpametnije uradio kad bi slušao njezine savjete;
8. Da su njezina djeca najljepša;
9. Da li njezin suprug zbilja tamo ide kako reče da ide;
10. Da se mora sve stare djevojke sažaljivat.

IV.

Što misli mladić:

(Postepeno prema njegovim godinama.)

1. Da je on najljepši dečko;
2. Da su sve malice u njega zaljubljene;
3. Da nadje djevojku, koju će za nos voditi;
4. Da si dobi djevojku, koja će davati „za tabak“;
5. Da dozna gdje su lijepe „kelnerice“ i dobro pivo;
6. Da uzmogne živiti na tudji račun;
7. Da je već ostario;
8. Da nadje koju, koja ima novaca;
9. Da oženi čim više novaca;
10. Da učini najveću ludoriju na svijetu (t. j. da se oženi.)

Ovo smo dobili od jednoga prijatelja, čije ime ne mislimo objelodaniti, jer se bojimo, da bi mu možda koja — oči izkopala. Varamente je malo papreno, nego na slavu božju! Prej smrti čoveka sve toka.

Svega po malo.

Lepa zaslužba, ku čovek ima jeduć. Va Londone je ljudi, ki živu samo od tega, da su za dobru plaću pozvani va gospodske fine kuće na objede, a imaju zadaću, da pozvane goste zabavljaju. Se zna, takovi ljudi moraju bit fino izobraženi i duhoviti tako, da u društvu drže živu konversaciju. Se zna, da drugi pozvani gosti nesmeju niti znat, da su takovi ljudi za to plaćeni. Za plaću dobivaju ti javni zabavljači po 100, 1000 do 2000 kruna već prema temu kakov položaj ima gospodar kuće. Za jedne sezone more takov jedan plaćeni gost zaslužit od 20 do 40 tisuć krun.

Celo selo poludilo. U portugizkom selu „Montouró“ je ovih dni jedan starac pal u nesvest tako, da su susedi misleli, da je umrl. Kad ga je seoski brijač počel prat probudil se je ta „mrtvac“ i počel je kričat tako, da su svi ki su okol njega bili pobegli na placu. To probudjenje mrtvaca dalo je svim va selu toliko straha, da su svi do zadnjega poludili. Svi su se sukli do noga pak su kako va procesije šli va crkvu. Onde njim je brijač počel predikat, da je on arkandjel, da moraju svi hodit za njim po rukah i nogah, da navale na djavla paklenskoga, ča su svi i storili. Veći del teh nesretneh ljudi je tako poludilo, da će težko kada već ozdravit.

„Piccolo“ preštampuje iz „Narodnoga lista“. Va predzadnjem našem „Narodnem liste“, u podlistku, donesli smo telegram-floću iz Londona, da je sva ruska flota potopljena. Va „Piccole“ od 11. o. mj. (jutrnje izdanje) čitamo telegram iz Londona 10. t. mj.: Nella baia di Possiet la squadra russa sarebbe stata distrutta.

Drugi floću-telegram iz Tokio donesli smo, da Port-Artur već osam dani gori. „Piccolo“ (večernje izdanje) od 10. t. mj. ima takodjer dopis iz Tokio, u kojem čitamo: Il forte di Porto-Arturo sarebbe stato distrutto dalle granate giapponesi.

Treću floću-telegram iz Kronstadta donesli smo, da je japanezka flota bombardirala Petrograd; „Piccolo“ (večernje izdanje) od 10. t. mj. pak ima telegram iz Berlina, da će Englez bombardirat Petrograd.

Da se va istinu slažu naši floća-telegrami sa „Piccolovi“ to se može svaki osvedočit; zato smo i povedeli va ken „Piccole“ nahajaju se ti telegrami.

Da nam se pak ne reče, da smo mi one „floćade“ storili po „Piccolovih“ telegramih spominjemo, da tega nismo mogli storit, aš je prvo izašal „Narodni list“ nego „Piccolo“. Po ten taken je „Piccolo“ oni telegrami preštampal od nas, samo ča je neč malo preobrnul. Ale s drugemi besedami govoreć, ča smo mi pisali kako „floćade“, to dava „Piccolo“ svojim čitateljem kako živu istinu. — Ah, povero mondo tondo!

Carski manevri. Ovogodišnji veliki carski vojnički manevri bit će va južnoj Českoj. Kod isteh će sudelovat 8. kor (Praga), 9. kor (Josefstadt), 14 kor (Inomost) i 2. kor (Beč) i jedan del austrijskega domobranstva.

Jednakopravnost ženskih i mužkih vlada u državi Coloradu u sjev. Americi. Tamo imaju ženske izborno pravo kako i mužki dapače tamo mogu i ženske ići u „soldate“. Guverner Peabody imenovao je pred nekoliko mjeseca svoju kćer Jessie oberstarom national-garde.

Trošak za japansku vojsku. Rusko-japanski rat traje samo mesec i pol, a Japanci su već va „bulete“ to će reć nimaju beči za vojsku. Sada je vlada predložila parlamentu zakon, da se proširi monopol tabaka na izdelani duhan, da se uvede porez na sol i svilu, da se povisi porez na zemlju. Od svega toga dobivala bi država 68 milijuni jeni na leto. Trošak vojske od početka rata pak do konca ovega leta proračunan je na 536 milijuni jeni. Jedan jen nosi od prilike 5 kruna.

Njemačka surovost. Na 15. o. mj. imao je poznati češki violinista Kubelik prirediti u Inomostu (Innsbruck) jedan koncert. Nemci su prije nego je imal početi koncert priredili proti Kubeliku veliku uličnu demonštraciju. Razbijali su prozore, bacali kamenje, urlikali i vikali kao kakovi Hotentoti. Kubelik je pobrao svoje gusle pak odputovao u Beč. U istinu Nemci su postali već tako arogantni, da ne puste već nijednoga živit, koji nije Nemac.

Lek proti kašlju. Zame se 5 heleri rožic od kamilice, stavi se to va bocu, nalije se nutra pol funta čiste glicerine i stavi na teplo mesto da ostane vavek malo teplo. Nakon osam dana procedi se va drugu bocu. Ov lek je dobar, koristan takodjer za stare ljude, ki težko dišu.

Kad te komarac ubode namaži dotično mesto suhim sapunom pak će ti bol odmah prestat.

Najcenija mišolovka. Napuni se lonac vodom, pokrije se ga mokrim pergamenom od papira, koju trebe dokle je još suha razrezat oštrim nožem na križ a na rube toga križa pospe se cukara ili muke. Miš pride do križa, pergamena se pod njim odpre a on pade po glavi va lonac kade se utopi

Koliko se puti poljubi ili bušne svoju ženu? Neki Englez je va Londonu kroz 20 let zapisal svaki put kad je poljubil svoju ženu. (Ala ma je bil bedast!) Prvo leto svojega zakona poljubil se je svojom ženom 36 tisuć puti, to je od prilike 100 puti na dan. (Aj štroka! seguro ni imel drugega dela!) Drugo leto je teh bušac bilo već polovicu manje, treto leto ih je bilo popreko 10 na dan. Nakon 5 let samo dva na dan to jest jedan jutro i jedan na večer, a nakon 5 let su se samo kadagod „cmoknuli“.

Najveću bradu na svetu ima neki Jean Coolon va Monthurnu va Franceskoj. Duga mu je 3 i pol metra, a kad Jean Coolon stoji ravno onda se 2 metra i ¼ vuče po tlu. Brki padaju mu do pasa.

Mast za bačve ke puštaju. Zami 25 grama loja, 20 grama voska, 40 grama svinjske masti, to sve stali dobro i zmešaj. Kad se ohladi, primešaj k temu još 25 grama prosetega pepela. Kad ćeš začepit kakovu puč na bačve, stepli tu mast na sveće i stavi na puknjeno mesto, koje pak moraš prije dobro očistiti.

Književnost i umjetnost.

Rikard Katalinić-Jeretov.

Doznajemo, da je „Matica Hrvatska“ pozvala našeg g. Rikarda Katalinića Jeretova da joj spremi svoje pjesme. Poznato nam je, da ih je g. Jeretov poslao već u Zagreb, pa se zaufano nadamo, da će „Matica Hrvatska“ uzradovati sve istarske Hrvate i štovatelje pjesnikove još ove godine zbirkom pjesama naseg odličnog prijatelja.

Milo nam je što možemo podjedno prikazati našim čitateljima, što piše o njem u ljetopisu „Matice Srbske“ jedan od najuvaženijih hrvatskih kritičara: Jovan Hranilović.

Evo u cjelosti njegova suda o našem vrlom pjesniku i prijatelju:

Poslije Tresića-Pavačića najplodniji je savremeni hrvatski pjesnik iz Dalmacije: Rikard Katalinić-Jeretov. I on je lirik. Do sada je izdao nekoliko zbiraka pjesama, u kojima se opaža, kako mu se pjesnički vidokrug sve više proširuje, estetski osjećaj prekaljuje, a forma usavršava. Godine 1901. izdao je u Zagrebu zbirku pjesama pod naslovom „Zadnje pjesme“, u kojoj je pribrao svoje pjesme, štampane u razdoblje od 1895. do 1901. u raznim časopisima.

Kod nijednoga od hrvatskih pjesnika amo od druge polovine osamdesetih godina ne opaža se tako očevidno i stalno napredovanje i usavršavanje kao kod Katalinića. Ubrzo se je kanio retorike i tipske Frazeologije. Svojim pjesmama od poslednjih šest godina, što ih je u ovu zbirku uvrstio, dokazao je pročišćeni ukus i prošireno obzerje. Diksija mu je čisto poetična, većinom upotrebljava pjesničke slike, osobito mu je uspjela duhovita i originalna metaforika.

Može se reći, da je upravo sjajna i uvjek zgodna metaforika Katalinićeva ono, po čemu je on sebi osigurao odlično mjesto medju hrvatskim liricima.

Osobito su mu uspjele pjesme, izpjevane za boravka u Parizu i Londonu, pod neposrednim utiskom tih velikih stjecišta svijeta. Odlikuju se divnom preciznošću i dotjeranom plastikom i kontrastikom.

I poslije te zbirke pjesama saopćuje Katalinić mnogo masom lirskih pjesama u raznim hrvatskim belletrističnim časopisima, kojima je on jedan od najvjernijih i najvrijednijih suradnika, prava pjesnička priroda, jednako mio i drag u svim krugovima mladih i starijih. Godine 1902. izdao je Katalinić u Zadru sitne pjesničke crtice u prozi pod naslovom „Inje“. To su pjesme u prozi sa svim osobinama Katalinićeva pjesničkog individualiteta. Ponikle su u pjesničkoj duši u isto vrijeme, kada je u njoj procvalo i ono nježno cvieće, što ga je skitio u zvonke stihove u „Zadnjim pjesmama“, isti im je dojam, isto ih je obasjalo sunce, ista ih je progrijala duša. Što pjesnik nije mogao, da izrazi u stihu, izpjevao je u prozi. I to je nježna lirika, s nešto više primjese epskoga elementa, s više plastike, s više refleksije i misaonosti. To je u neku ruku najljepši pjesnički tumač cijele skale pjesnikovih misli i osjećaja, odjek raznih veselih i žalostnih doživljaja u svijetu, a u pjesničkoj duši. Iz tih pjesama u prozi čuje se jeka onog istog junačkog i dobrog srca, kao i u stihovanima Katalinićevim pjesmama. Dirljive su to tugovanke radi bijede i nevolje, što mori slabe i nejake, protest protiv progona nevinosti, nepravde i tiranije, niskosti i bezdušnosti. To je plač nad razdorom i neslogom jednokrvne braće. Gorčina mu zalijeva dušu, kada gleda lava u kavezu, jer ga taj lav podsjeća na tužnu sudbinu njegova naroda. Istina, tendencija je u nekim tim slikama suviše očevidna, ali je uvjek plemenita i uzvišena a ni u jednoj nema banalnosti, ako se i kreću u svakidanjem životu.

Jovan Hranilović.

Gospodarske viesti.

Hrana rastlina i kemijska ili umjetna gnojiva.

Vapnena gnojiva. Med timi je najprvo vapno samo i to uprav živo vapno. S njim možemo u više pogleda poboljšati tlo, jer djeluje na razne načine, i to:

1. Vapno porabljuje težku zemlju, koja tim postaje toplija;
2. Vapno pospješuje raztvaranje hranivâ u tlu; to valja osobito za dušičnu kiselinu, za fosforovu kiselinu i za pepeliku, koje, kako smo rekli sačinjavaju najpotrebitija i najvažnija hraniva rastlina;
3. Vapno uništuje kiselinu u mokrih livadah.

U ova tri slučaja vapno nedjeluje izravno kako hranivo, nego tek neizravno pomažuć, da rastline uzmognu usisati drugo hranivo, vabeć toplinu i odstranjujuć od tla kiselinu, koja vrlo štetno djeluje na rast bilja. Nego ima i slučaj

4. gdje vapno djeluje kako pravo hranivo, a to biva u zemljah gdje vapna nema i gdje hoćemo gojiti rastline, koje za svoju hranu trebaju mnogo vapna, a to su n. pr. sočivice i djeteline.

To su sve koristi, koje imamo od vapna. U nekojih krajevih ga već od davna rabe, a kod nas se nije ni počelo. Tomu će biti uzrokom i to, što kod nas u velike prevladjuju vapnena tla, pa se ne čuti toliko potreba takova gnojenja. Treba ipak biti uvjek oprezan kod njegove uporabe, jer bi se njim mogla umanjiti plodnost tla.

Vapno se preporučuje najprije za žilava glinena tla, koja dovažanjem vapna postaju prhlija i djelatnija, zatim pak poglavito za žestoko humorne vrsti tla. Preporučuje se dovažanje vapna na polja, gdje je ostalo mnogo korienja, koje sadržava mnogo dušika, tako n. pr. korienje djeteline.

Za siromašna i pusta tla takovo gnojenje nije. U onih gdje nema vapna nije moguće gojiti sočivice i djetelinu, ako se njega ne dodade.

Ono se upotrebljuje ponajviše u pogašenom stanju, a to ili polievajuć ga vodom dok se pretvori u prah, ili porazdieliviši ga na polju na male kupe, koje se nekoliko zemljom pokriju i ostavivši ga, da se tu razpoda po sebi. U tri ili četiri tjedna se vapno samo pogasi usljed zračne vlage i se razpade u prah. Sa gnojnicom ga se ne smije polievati, jer se tim izgubi vas dušik iz gnojnice.

Čim se je vapno razpalo u prah treba ga jednako raztresti lopatom i sa branom, pa ga odmah podorati.

Posiplje ga se 350 do 700 kg. na hektar. Bolje je posipati ga na malo, al na više puta, nego na riedko ali jako. Dosta je žnjim gnojiti svakih šest godina. Upotrebljuje ga se ponajbolje jeseni na korienje prije podoravanja. Kad se hoće da gnoji u proljeću, treba da se vapno pospe dosta prije sijanja. Nego valja zapamtiti dobro, da nam vapno koristi samo na dobro obradjenih i pognojenih njivah. Slabo obradjeno tlo bi žnjim postalo jalovo, jer bi po njem izgubilo mnogo hranivâ. Vapno nam može dakle koristiti samo skupa sa dobrim gnojenjem sa drugimi gnojivi.

Drugo vapneno gnojivo jest **sodra** ili gips (geppo). Ima ga gdjegod po ciele bregove. Tako u Dovju, u Kranjskoj i blizu Samobora. Ondje ga kopaju, smrve i melju ili stuku na fino kako muku. Čista sodra je biela, a siva je pomiešana sa zemljom. Na tlo djeluje kako i vapno. Koristi osobito djetelini i sočivicam, dočim ne prija žitovicam. Najbolje djeluje kad se izravno pospe na lišće djeteline u proljeću pri vlažnu vremenu, kad je već narav probudjena od zimskoga sna; takodjer se uspjehom upotrebljuje na taj isti način na livadah, gdje obiluje djetelina; al se ipak ništa ne protivi ni posipanju jesenskomu. Obično se rabi 130 do 200 kg. na hektar. Stoji K. 1·50 do 3.— po 100 kilograma.

Zadnje vjesti.

Rusko-japanski rat.

Ovaj rat počel je na 8. febrara o. l. noćnom navalom japonske flote na Port-Arthur. Kod te navale bila su poškodovana dva ruska broda „Carević“ i Pallada“. I Japonski brodi su bili jako poškodovani. Nego engl., amerik., talijanski i nemški foji pisali su tom prilikom, da je ruska flota propala, da je Port-Arthur pal va Japanske ruke i druge takove laži. Od 8. febrala prošlo je mesec i pol. U to vrijeme su Japanci još tri put navalili na Port-Arthur, a dva puta na Vladivostok pak ne samo da nisu osvojili ni jednega ni drugega, ni učinili njim nikakove škode, nego su dapače dobili od Rusa pošteno po glavi. Sada su se već i Englezi i Amerikanci i Nemci i Talijani malo streznili pak se jade na Japance, da nisu još podavili sve Ruse. Rusi med tem skupljaju na korejskoj granici, na reki Jalu, silnu vojsku da onputa snjom poteraju iz Koreje Japance kojih se je već tamo izkrcalo okolo 100 tisuća. Japanci su već zaposjeli glavni grad Koreje Sâul; i prenzeli celu vlast va korejskem carstve na se. To su mogli učinit zač su Rusi još jako dugo, najme na reke Jalu, kade su napravili celu vrstu fortica. Tamo čekaju Rusi na svojga vrhovnega zapovednika Kuropatkina, ki je na 9. marča odputoval put Mukdena, kade je sada generalni štab. Komać kada pride tamo počet će ruska vojska promicat se va Koreju proti Japoncem, ter se očekuje za prve dane aprila odlučna bitka med Rusi i Japonci. Iz Čifu prišal je telegram, da su se Rusi na 19. ov. mj. na reki Jalu pobili z Japanci iste potukli i zasužnjili ih 1800. Iz Port-Arthura dolazi brzojav, se je ruska flota iz Port-Arthura složila s onom od Vladivostoka. Sada će se obe flote skupa moć puno laglje i uspešnije borit proti Japoncem. Ovi vide, da su sami preslabi pak puntaju Kineze proti Rusom. Već je 20 tisuć Kinezi na granice Mančurije pripravno da navali na Ruse. I Kinezka flota je odplovila proti Rusom. Sudi se, da i lakomi Englez ima va tem svoje prste. Čudno je da kršćanski narodi pomažu pogane proti kršćenim Rusom. Ja, Rusi su Slaveni pak zato je celi svet izvan Francuza proti njim. Nego Rusi su i va krimskom ratu imeli celu Europu proti sebe pak su se obranili, tako će i ov put. Samo „po čas“. Bog svemogući dal našoj braći Rusom sreću svladat sve svoje i istodobno i naše neprijatelje.

Austrija. Sraba desno, sraba levo, sraba na sve strani, to je austrijska politika. Koliko su samo va oveh zadnjeh 14 meseci dali posla Ungarezi sa svojemi pretezami! I evo, prošli tjedan uzmaknula je nenadano opozicija nazad, položila oružje i sada je va Ungarije donekle mir. Ovi dni će se obavit leva, ke već ni bilo dve leta.

Komać se je tamo malo svet pomiril eto ti puli nas bure i oluje. Čehi delaju obstrukciju, i pravo imaju. Oni pitaju pravicu za svoj narod, Goveran ki je va nemškeh rukah, neće da tu pravicu da, i ala! gvera va parlamente. Ima već nekoliko dan, da je taj parlamenat oprt i još se ni moglo niš učinit. A uvrede padaju padaju, padaju kletvi, svinjarije, va čem su Nomci pravi majstori. Da bude kraju zavrha pobunili su se va Beču študenti. Tu su se složili češki, hrvatski i drugi slavenski mladići s Talijani proti Nemcem, ki postupaju na Universe grubo i ne puščaju nikakoveh pravic nenemškim študentom. Ti nemiri traju već nekoliko dan, bilo je i batic i krvaveh glav.

Kako smo već javili, vlada je odlučila dat Talijanom jedan del universi i to va grade Roverede va Tirole. Talijani pak nete ako ne celu Universu i to va Trste. I od tega se je ovi dni zmešala kaša, ku će težko progutat g. Koerber. Talijani se jade, strašno se jade. Njim je u obće sve čudno. kad njim vlada ča ne pusti. A če ćemo mi reć? Nego za pravo reć, tu ima vlada pravo. Talijanska universa va Trste bila bi vela pogreška. ka bi za sobom dovukla Bog zna kakove posliedice.

Beč, 20. o. mj. Parlamenat je odgodjen. I tako su Slaveni predobili vladu, ka ni za celo vreme, ča je parlamenat otprt mogla niš opravit. Kako lane va Ungarije, tako se sada ni kod nas ni mogal glasovat zakon za ovogodišnju levu. Videt ćemo, ako Bog da — lepih.

Tražim

dečka naučnika za svoj dućan na Slatini.

Ivan Letiš,
trgovac.

Br. 855/1904.

Oglas natječaja.

Kod podpisane obćine imade se popuniti mjesto obćinskoga podvornika.

Plaća mjesečnih K. 80 posticipando plativih i paušal za uniformu K. 140 na godinu, odkaz službe sa jedne i druge strane mjesec dana.

Molitelji valja, da podnesu svoje molbe vlastoručno pisane na podpisano do 31. marča 1904. sa dokazom, da su austrijski podanici i da su navršili 24. godinu života, da znadu hrvatski govoriti i pisati i da razumiju njemački po mogućnosti i talijanski.

Obćinsko glavarstvo Volosko,
dne 16. marča 1904.

Oglas.

Podpisani časti se ovim javiti poštovanom obćinstvu, da je u Voloskom kbr. 19 otvorio **vlastitu postolarsku radionicu.**

Preporuča se stoga svim za naručbe, koje će izvršiti uz vrlo umjerene ciene i na obće zadovoljstvo. Izradjuju se postoli po svim najmodernijim krojevima. Popravci izvršuju se točno brzo i jeftino.

Niko Jeftić.

Oglas.

Daje se ovim do obćeg znanja, da se u dućanu **Josipe Perac** u **Voloskom** (puli Pepe) dobrovoljno razprodaje sva manufakturna roba uz veliki popust prvobitnih ciena.

Preprodavaocem, koji bi uzeli veće partije robe daje se veći popust.

„Narodni list“ prodaje se kod:

Ivana Tomašić i Felice Turina u Opatiji; Andra Blečić i Marija pl. Märzthal u Voloskom; Josipa Rubinić u Mošćenicah; Vinka Mavričić u Dragi; Frana Bassan u Lovranu; Antonije Priskić u Iki; Vjekoslava Kinkela u Rukavcu; Dinka Spinčić u Mihotićih; Frana Ferranda u Matuljih; Ivana Vlah-Vičić u Trinajstićih; Ljudevita Jelušić u Kastvu; Antona Saršon-Ivančić Sv. Matej.

Pojedini broj stoji 6 filira.

Svoj k svomu!

Žigice i Cigaretpapir družbe „Cirila i Metoda“ kao i hrvatske narodne nošnje razglednice troboje, dobije se kod

V. Lenca, Rieka

Na veliko uz vrlo umjerene ciene. Razšiljanje samo pouzećem: **Via Fosso, i Via St. Bernardino, Rieka.**

U životu nikad više

ovako riedke zgode

500 komada samo for. 1·95.

Krasna pozlaćena i dobro iduća ura, 3 god. garancije, sa prikladnim lancem, 1 moderna svilena kravata za gospodu, 2 kom. najfinijih žepnih rubaca, 1 dražestan prsten za gospodu sa imit. dragim kamenom, 1 kožna novčarka, 1 krasno žepno ogledalo, 1 par dugmadi za manšete, 3 dugmeta za prsa, sve 3% double zlato, sa patentiranim zatvaranjem, 1 prima pisaća sprava od nikla, 1 album sa najljepšim slikama na svietu, 1 elegantna parižka pribadača za gospodje (Novost), 1 par boutona od similibriljanta, vrlo trajni, 5 šaljivih predmeta na veliko veselje za staro i mlado, 20 važnih predmeta za dopisivanje i još 400 različitih predmeta vrlo potrebnih u kući. Sve skupa, sa urom, koja sama ove novce vriedi, stoji **samo for. 1·95.** Šalje se pouzećem ili da se novac unapried pošalje.

Bečko glavno skladište

P. LUST, KRAKOV br. 116.

NB. Za neodgovarajuće šalje se novac natrag.

Pijte!

Kapi Spasitelja, koje se mogu sbog svoje djelatnosti nazvati **čudotvornima,** kod svih bolestih želudca, pospješuju probavu, podavaju tek (apetit) za jesti; proti hemoroidam, matrunu, žgaravici, oteku slezene i jetara itd. itd. — a djeluju upravo čudotvorno i kod već zastarjelih bolestih.

Nebi smjele manjkati u nijednoj kući ove glasovite i čudotvorne kapljice.

I bočica samo 60 fil. (30 novč,) a na svakih šest bočica dobije se jedna badava.

Naputak za uporabu ovih kapljica prileži svakoj bočici — a naputke i cijenik za sve bolesti, bilo kod ljudi ili blaga (za krave, konje, volove, svinje itd.) šaljem na zahtjev franko i badava.

Naručbe odpremaju se i sa poštom (i to najmanje 6 bočica **Kapi Spasitelja**) a ostalo prema želji, te treba jedino naručiti kod vlastnika **najbolje i najveće ljekarne,** a to je **ljekarna „al Redentore“ (k Spasitelju)** na Rijeci — stoga naručite samo pod ovom adresom:

Hinko Babić,
ljekarna k Spasitelju (al Redentore).
Rijeka, blizu velike crkve.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 ½% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraća na štednju uložene iznose bez odpovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo odkaza u smislu § 8 družtvenoga štatuta.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Pobliže informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića, Dr. I. Poščića, Dra. A. Stangera i Dra. M. Trinajstića u Voloskom.

Novčani promet u god. 1903 iznašao je **K 2777.869·20** — **Uloženo** je bilo u posujilnici god. 1903 **K 862.576·14**

Ravnateljstvo.

Hotel „Liburnia“

VOLOSKO.

Sastoji od 24 elegantno uredjenih soba sa električnom razsvjetom, kupalištem u kući. Slobodan izgled na more.

Restauracija - kavana

providjena je uvjek svježim jelom i pićem. Toči se originalno pilzensko pivo, domaća, hrvatska, istarska i dalmatinska vina.

Poslužba bezprikorna

Ciene vrlo umjerene.

Odgovorni urednik: Petar Rubinić.

Tiskara V. Tomičić i dr. — Opatija.